

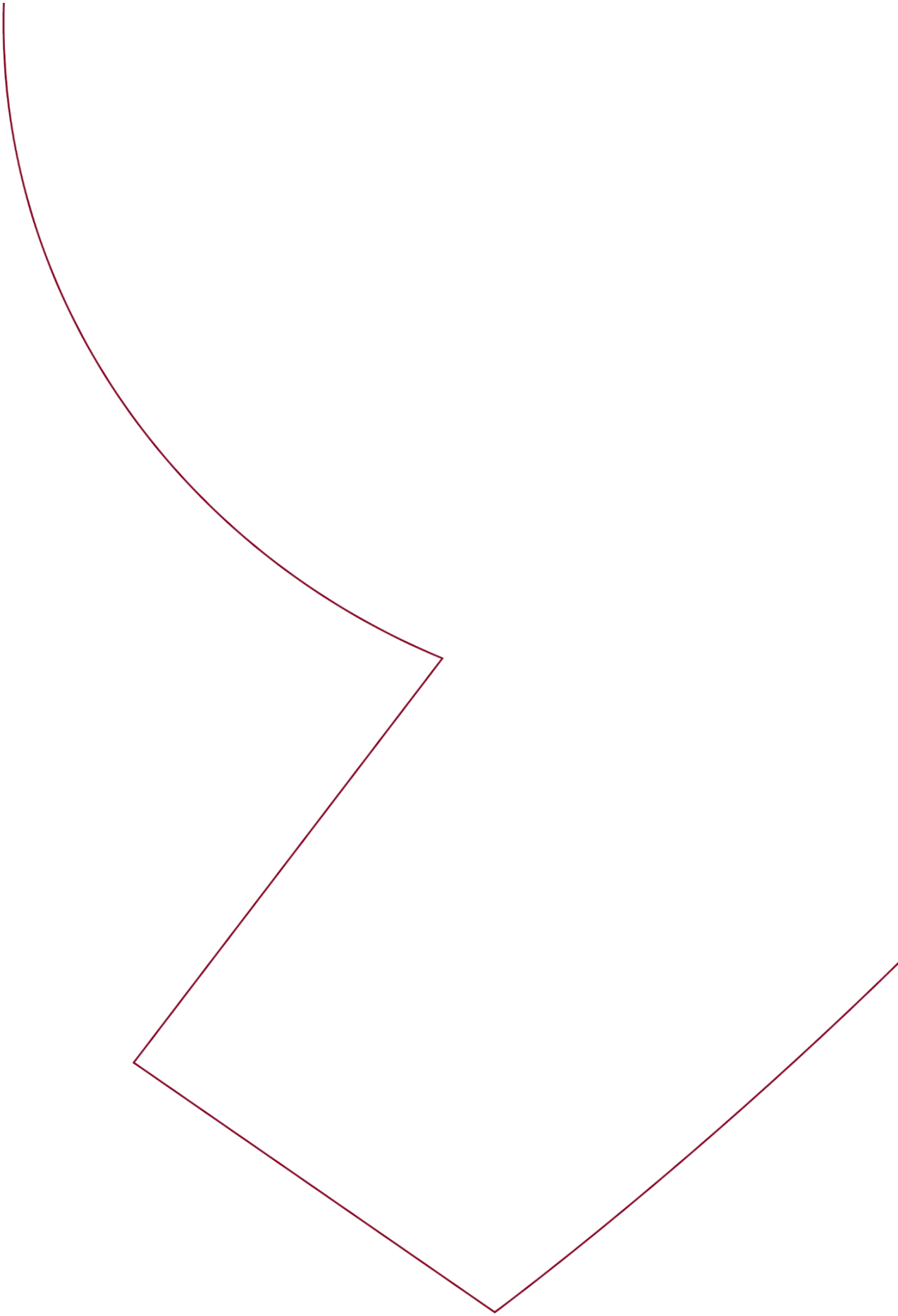
BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding
Master Leraar Godsdienst

deeltijd

Hogeschool Windesheim

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding
Master Leraar Godsdienst
deeltijd

Hogeschool Windesheim

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

29 februari 2024

Auditpanel

Drs. R.B. van der Herberg

E.J. Hazeleger BSc

Prof. emeritus dr. R.H. Reeling Brouwer

J. Quartel MA

S. Keereweer

Secretaris

Drs. G.W.M.C. Broers

INHOUDSOPGAVE

1	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	4
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	6
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	20
6.	AANBEVELINGEN	21
BIJLAGE I	Scoretabellen	22
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	23
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	27
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	28

1 BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Christelijke Hogeschool Windesheim
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	M Leraar Godsdienst van de eerste graad en afstudeervariant Geestelijk Verzorger
registratienummer croho	45274
domein/sector croho	Gedrag en Maatschappij
oriëntatie opleiding	HBO
niveau opleiding	HBO-Master
graad en titel	Master
aantal studiepunten	90
afstudeerrichtingen	Leraar Godsdienst (GL) en Geestelijk Verzorger (GV)
locatie	Zwolle
variant	Deeltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	27 en 28 november 2023

2. SAMENVATTING

Afgestudeerden van deze opleiding kunnen hun beroep uitoefenen binnen kerkelijke en binnen instellingen voor zorg en welzijn, of binnen particuliere ondernemingen van christelijke of niet-christelijke, alsook levensbeschouwelijk 'neutrale', signatuur. Daarnaast kunnen zij werkzaam zijn binnen vrijgevestigde beroepen zoals levensbeschouwelijk ondernemer als ritueel begeleider of zingevingconsulent.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding en haar afstudeervarianten Leraar Godsdienst en Geestelijk Verzorger hanteert beoogde leerresultaten die aantoonbaar het masterniveau representeren en zijn afgeleid van landelijk vastgestelde beroepsprofielen. Zij sluiten daarmee aan bij de actuele eisen die het beroepenveld aan afgestudeerden van de opleiding stelt. Het beroepsprofiel verdient een verdere doorontwikkeling om voor de opleiding als een *unique selling point* te blijven functioneren. Dit geldt ook voor de theologische en vakdidactische inhoud van het curriculum. De inhoud van de opleiding en de koppeling aan de beroepspraktijk is mede gebaseerd op een uitwerking van vier beroepsrollen die de opleiding onderscheidt. Het auditpanel is van oordeel dat deze beroepsrollen goed aansluiten op de beroepspraktijk. De onderzoekscomponent is in het curriculum verankerd en is benoemd als één van de door de opleiding benoemde leeruitkomsten. Het auditpanel ondersteunt de opleiding in haar wens om een lectoraat te herintroduceren of aan te sluiten bij een bestaand lectoraat; zeker met het oog op een verdere versterking van de onderzoekscomponent.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 1 als voldoet.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft de beoogde leerresultaten op een inzichtelijke wijze vertaald in leerdoelen. De leeruitkomsten zijn ondergebracht in negen leeruitkomsten en vier beroepsrollen. Voor leerwerkplekken geldt dat deze het de student mogelijk maken om op masterniveau te werken aan de leeruitkomsten. De vier beroepsrollen kennen elk een eigen onderwijseenheid. Het docententeam is zowel inhoudelijk als vakdidactisch deskundig om de opleiding te verzorgen. De opleiding biedt haar docenten in voldoende mate de gelegenheid om zich (bij) te scholen op vakspecifieke thema's. De wijze waarop de opleiding studenten begeleidt, is adequaat. Het auditpanel stelt vast dat de opleiding voldoende streng is daar waar het de instroomeisen betreft en studenten adequaat vormgegeven schakelprogramma's biedt om de masteropleiding in te stromen. Er is verder sprake van voldoende ruimte voor studenten om het tweejarig studietraject op een eigen wijze vorm te geven en daarbij eigen interesses te volgen.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 2 als voldoet.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding kenmerkt zich door een inzichtelijk systeem van toetsing. De toetsen zijn zowel valide als betrouwbaar, evenals de beoordeling ervan. Studenten hebben inzicht in de eisen die de opleiding stelt aan toetsen. De opleiding borgt de kwaliteit van de tentaminering en examinering en deze voldoet daarmee aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. Toetsen en de feedback hierop geven studenten zicht op waar ze naartoe werken, hoe hun leerproces verloopt en hoe ze dat eventueel kunnen bijsturen. De opleiding toetst met name formatief om studenten te helpen zich verder te ontwikkelen in het vakgebied en het docentschap. Zij hanteert verder een deugdelijk toets-kwaliteitssysteem en ontwikkelt de kwaliteit van het toetsproces. De examen-, toets- en opleidingscommissie voldoen in ruime mate aan de eisen.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 3 als voldoet.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het auditpanel stelt vast, op basis van de door haar bestudeerde deeltijd afstudeerwerken, dat studenten van de master Leraar Godsdienst en de afstudeervariant Geestelijk Verzorger de beoogde leerresultaten realiseren. Dit oordeel is gebaseerd op vier eindonderzoeken en vijf portfolio's. Gelet op de kwaliteit van de opleiding als geheel, de kwaliteit van het team docenten en de intensieve begeleiding die studenten bij hun afstuderen ontvangen, is de aanname gerechtvaardigd volgens het auditpanel dat afgestudeerden van deze opleiding ook bij het toekomstig afstuderen het masterniveau zullen behalen.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 4 als voldoet.

Algemene conclusie:

De hbo Master Leraar Godsdienst van de eerstegraad en de afstudeervariant Geestelijk Verzorger sluit aan op de eisen die het werkveld aan afgestudeerden van deze masteropleiding. De opleiding beschikt over een goed vormgegeven curriculum dat studenten in de gelegenheid stelt om zich te ontwikkelen tot een professional op masterniveau. Daarbij kunnen studenten hun eigen interesses volgen en krijgen ze de gelegenheid om deze verder te ontwikkelen. Het docententeam is geschikt om de studieonderdelen te verzorgen en is BKE-gecertificeerd. De door de opleidingen gehanteerde afstudeerprocedure biedt studenten in ruime mate de gelegenheid om hun kennis en kunde op master-niveau te tonen.

Het auditpanel adviseert de NVAO de accreditatie van de hbo Master Leraar Godsdienst van de eerste graad en de afstudeervariant Geestelijke Verzorger in de variant deeltijd te continueren voor de periode van zes jaar.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 29 februari 2024.

3. INLEIDING

Achtergrond

De Leraar Godsdienst van de eerste graad¹, GL, en de afstudeervariant Geestelijk Verzorger, GV (voor een toelichting op deze naamgeving verwijzen wij naar standaard 1) heeft een relatief klein aantal studenten. Zo zijn in het studiejaar 2023/24 twee studenten met de opleiding gestart. Toch wil Hogeschool Windesheim de hbo- master blijven aanbieden omdat zij deze van belang acht voor professionals die na een bachelor op het terrein van (docent) theologie willen doorgroeien. Er is in de beroepspraktijk behoefte aan levensbeschouwelijke professionals met oog voor zingeving die praktijkgericht en op masterniveau zijn opgeleid. Met deze in 2018 vernieuwde master wil Hogeschool Windesheim inspelen op deze ontwikkelingen. Meer specifiek geeft de opleiding in dit verband aan: *'Met onze master worden leraren godsdienst en geestelijk verzorgers nog beter toegerust voor het belangrijke werk dat ze doen: mensen van alle leeftijden helpen in hun ontwikkeling en groei en hen bijstaan met zorgvuldige, aandachtige zorg'*.

Afstudeerrichtingen/varianten

De master is ondergebracht bij het Domein Bewegen & Educatie van hogeschool Windesheim en onderscheidt twee afstudeerrichtingen, Leraar Godsdienst (GL) en Geestelijk Verzorger (GV):

- de afstudeerrichting GL leidt op voor het eerstegraadsgebied: bovenbouw havo/vwo.
- de afstudeerrichting GV leidt op voor het beroep van geestelijk verzorger.

Verder geldt dat studenten de afstudeerrichtingen alleen in een deeltijdvariant kunnen volgen met een omvang van 90 EC's. Zij kunnen de opleiding instromen op 1 september en op 1 februari.

De variant GV leidt studenten op die zowel intramuraal als extramuraal professionele begeleiding, hulpverlening en advisering bieden op de terreinen zingeving en levensbeschouwing. Zij zijn deskundig in het omgaan met levensvragen, zingeving, spiritualiteit en ethische afwegingen. Studenten die voor deze variant kiezen, ontvangen bij hun afstuderen zowel een diploma Geestelijk Verzorger als een eerstegraads lesbevoegdheid voor het GL-domein. Hierdoor is hun studieprogramma zwaarder dan dat van de afstudeervariant GL. De term 'zwaarder' heeft hier betrekking op de extra eisen die de opleiding stelt aan instromende studenten. De opleiding toetst op deficiënties op het terrein van de zorg (hbo-theologie) en op het terrein van het onderwijs (bachelor GL).

Het masteronderwijs

Met het op leeruitkomsten, rollen en assessment gestoelde masteronderwijs, sluit de opleiding aan bij de strategische koers van Windesheim. Zij biedt studenten een ontwikkelproces aan dat in toenemende mate op hun eigen leerbehoeften is afgestemd. Het betreft hier een ontwikkeling die hogeschoolbreed in het teken staat van de overgang van opleidingsgestuurd onderwijs naar onderwijs waarbij de leerbehoefte van de student centraal staat. De student neemt de regie op zijn ontwikkeling. Werken vanuit eigen leerroutes biedt hem de kans om deze regie te nemen.

Aanbevelingen naar aanleiding van de accreditatie in 2018

Bij de hierna opgesomde aanbevelingen geeft het auditpanel kort aan wat de opleiding met de aanbevelingen heeft gedaan, de verbeteractie(s).

¹ Hogeschool Windesheim heeft de lerarenopleiding in 2010 overgenomen van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden.

Aanbeveling	Verbeteractie(s)
<p>Beide afstudeerrichtingen van de opleiding zouden in hun doelstelling de conceptuele theologische verdieping respectievelijk de conceptuele vakdidactische verdieping explicieter dan thans het geval is, moeten adresseren opdat ook in dat opzicht de beoogde leerresultaten richting geven aan de inhoud van het opleidingsprogramma.</p>	<p>In de inzet van de leeruitkomsten 'signaleren en benoemen van levensvragen' en 'begeleiden van levensvragen' is de conceptuele theologische verdieping de afgelopen jaren explicieter gemaakt. Daarnaast is binnen het masterteamoverleg in mei 2023 een voorstel besproken om de leeruitkomsten 'uitvoeren van educatieve activiteiten' en 'ontwerpen van educatieve activiteiten' binnen de GV-variant te accentueren om daarmee de vakdidactische verdieping te versterken. Dit laatste kan de opleiding nog sterker accentueren volgens het auditpanel.</p>
<p>Beide afstudeerrichtingen van de opleiding zouden de conceptuele theologische en vakdidactische verdieping ook in het programma meer zichtbaar moeten maken. In het verlengde hiervan beveelt het panel de opleiding aan zich een concreter en preciezer beeld te vormen van het profiel van de geestelijk verzorger en dat van de eerstegraads leraar, en wel tegen de achtergrond van ontwikkelingen in het werkveld, die bijvoorbeeld 'verandering van (school) identiteit', 'diversiteit' en 'ondernemerschap' betreffen.</p>	<p>Uit een gesprek met onder andere het werkveld bleek dat recente ontwikkelingen binnen de context van GV in thuissituaties laten zien dat naar verwachting GV'ers vaker dan voorheen onderwijs zullen verzorgen aan allerlei beroepsgroepen die bij GV-thuis betrokken zijn. De educatieve component is derhalve hard nodig binnen de opleiding. Tegelijkertijd ziet de opleiding een toenemende vraag naar begeleiding binnen het onderwijs.</p>
<p>Voor wat betreft de internationale oriëntatie merkt het panel op, dat de centrale uitgangspunten ('multiperspectiviteit' en 'meervoudige identiteit') nog niet zodanig zijn uitgekristalliseerd dat zij concreet richting kunnen geven aan het opleidingsprogramma. Daar zal de opleiding in het vernieuwde curriculum extra aandacht aan moeten besteden teneinde de beoogde internationale oriëntatie concreet inhoud te geven.</p>	<p>In lijn met het domeinbrede beleid op internationalisering zijn alle aspecten van internationalisering binnen het curriculum geïnventariseerd en in kaart gebracht. De eis van 30 procent niet-Nederlandse literatuur is in het curriculum opgenomen. De mogelijkheden rond internationalisering zijn expliciet opgenomen in de door de opleiding aangeboden vormen van invulling van de leeruitkomst 'profilering'.</p>
<p>De examencommissie opereert op deskundige wijze. Wel ziet het panel nog ruimte om de controle achteraf verder te systematiseren en daardoor ook te versterken opdat de examencommissie (al dan niet via haar toetscommissie) een volledig beeld krijgt van de feitelijke kwaliteit van het toetsen & beoordelen gedurende de duur van de opleiding.</p>	<p>De examencommissie heeft een nieuwe visie ontwikkeld en beschreven met betrekking tot een structurele evaluatie van het toetsbeleid, het toetsprogramma en de toetsen van alle opleidingen binnen het domein. De theologieopleiding participeert in deze kwaliteitscyclus.</p>
<p>De docenten zijn volop actief in het ontwikkelproces naar het vernieuwde programma. Het met succes afronden van dit traject vergt een majeure krachtsinspanning, die leidt tot een hoge (en vanwege de sterke loyaliteit van de docenten, niet altijd zichtbare) werkdruk. Het management moet daar zeer alert op blijven.</p>	<p>Het management voert middels het maken van personele plannen van inzet een actief beleid op de spreiding van inzet en uren. Met de domeindirecteur en het CvB zijn regelmatig gesprekken om de vinger aan de pols te houden en te kijken of en zo ja, welke acties nodig zijn.</p>

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

De naam van deze masteropleiding luidt Leraar Godsdienst van de eerste graad en de afstudeervariant Geestelijk Verzorger (GV). Meer gespecificeerd:

- bij de opleiding tot leraar godsdienst bestaat 30 procent van het pakket uit zorgaspecten.
- bij de variant voor geestelijk verzorger bestaat 30 procent uit educatie.

Deze combinatie is wat de opleiding betreft haar kracht omdat geestelijk verzorgers steeds vaker een rol hebben als educator: zij ondersteunen andere professionals met trainingen en cursussen, bijvoorbeeld op het gebied van ethiek. Ook in het werk met cliënten komt dat educatieve aspect goed van pas, bijvoorbeeld binnen de verslavingszorg. Andersom krijgt het onderwijs steeds nadrukkelijker een zorgfunctie: ouders en instanties kijken in toenemende mate naar de school voor ondersteuning op een veelheid aan terrein, waaronder bij zorgtaken. Het auditpanel onderschrijft de combinatie waar de opleiding voor kiest.

De opleiding beschouwt de combinatie zorg en educatie als haar *unique selling point*. Het is, zo blijkt tijdens de audit, van grote waarde voor de toekomstige ontwikkeling van de opleiding/het vakgebied op het gebied van levensbeschouwelijke professionals. Zij onderhoudt contact met het werkveld en voert daar het gesprek om haar plek als opleiding te behouden en om zich verder te ontwikkelen, zo blijkt uit de door het auditpanel bestudeerde documentatie en uit de auditgesprekken met management en werkveldvertegenwoordigers. De opleiding is betrokken bij de ambtsdiscussie van de PKN en participeert in de werkgroep Beroepsprofiel en opleiding.

De masteropleiding vormt een belangrijke aanvulling op het bacheloronderwijs. Zij ziet haar studenten groeien door de verdieping van leerinhouden op masterniveau die samengaat met een verdiepende reflectie op de beroepspraktijk. Uit het gesprek dat het auditpanel voerde met vertegenwoordigers afkomstig uit het voor de opleiding relevante werkveld bleek dat zij de betekenis van hbo-praktijkgerichte professionals met een masterprofiel nadrukkelijk waarderen. Afgestudeerden van deze masteropleiding beschikken over praktijkgerelateerd analytisch vermogen. Zij kunnen verbindingen leggen tussen mensen, disciplines en tradities en daarbij dwarsverbanden benoemen en beschrijven. Zoals vertegenwoordigers van de opleiding tijdens de audit aangeven is er in de maatschappij behoefte aan zingeving en gedeelde ervaringen. Afgestudeerden kunnen hier een bijdrage aan leveren op masterniveau.

Beroepsprofielen en leeruitkomsten

In deze master werkt de opleiding met leeruitkomsten die zijn afgeleid van twee landelijk vastgestelde beroepsprofielen:

- de beroepsstandaard van de Vereniging van Geestelijk Verzorgers.
- de bekwaamheidseisen van de Onderwijs Coöperatie.

De leeruitkomsten vormen een beschrijving van het eindniveau. Een student die alle leeruitkomsten heeft behaald komt in aanmerking voor een diploma. De opleiding onderscheidt negen leeruitkomsten:

1. Uitvoeren van educatieve activiteiten
2. Signaleren en benoemen van levensvragen
3. Leidinggeven aan personen
4. Onderzoek doen ten behoeve van innovatie
5. Ontwerpen van educatieve activiteiten
6. Begeleiden van levensvragen
7. Leidinggeven aan processen
8. Je eigen ontwikkeling vormgeven
9. Profileren

Het auditpanel stelt vast dat beide beroepsprofielen de opleiding voldoende houvast bieden om leeruitkomsten te formuleren die het masterniveau representeren en aansluiten op het masterniveau zoals geformuleerd in de Dublin-descriptoren. Wel is het auditpanel van oordeel, en de opleiding signaleert dit ook, dat het beroepsprofiel om een verdere ontwikkeling en aanscherping vraagt om als *unique selling point* te kunnen blijven functioneren. Dit geldt met name voor de wijze waarop de theologische en vakdidactische inhoud een plek krijgen binnen het curriculum. Dit vraagstuk staat op de agenda van het masterteamoverleg van komend jaar, zo blijkt.

Het auditpanel heeft een toelichting op de leeruitkomsten door de opleiding bestudeerd en is van oordeel dat zij dit op inzichtelijke wijze beschrijft. De leeruitkomsten zijn voor GL- en voor GV-studenten identiek, bij GV krijgen de leeruitkomsten in het werkplekleren een specifieke context en toepassing. Binnen de onderwijsactiviteiten die studenten ondersteunen bij het behalen van de leeruitkomsten en binnen het werkplekleren, werkt de opleiding deze leeruitkomsten uit voor zorg en educatie. Leeruitkomst 9 vullen studenten zelf in, zulks in het kader van studentgecentreerd onderwijs waarbij zij hun eigen interesses volgen.

De inhoud van de opleiding en de koppeling hiervan met de beroepspraktijk voor GL- en GV-studenten is in belangrijk mate gebaseerd op de uitwerking van de volgende beroepsrollen:

- Leeractivator.
- Begeleider.
- Leider.
- Innovator.

Deze vier beroepsrollen zijn de resultante van overleg tussen de opleiding en vertegenwoordigers van het werkveld waarbij (1) ontwikkelingen binnen het beroepenveld van de GV'er zijn besproken en (2) de consequenties hiervan voor het beroepsbeeld van deze beroepsgroep. Voor wat betreft de GL'ers de opleiding baseert zich op met de bekwaamheidseisen die volgens de Onderwijscoöperatie het werkveld aan het beroep van leraar stelt. Voor beide groepen studenten, GV en GL, geldt dat zij kunnen aantonen dat zij deze vier rollen binnen hun eigen context op masterniveau beheersen. De opleiding heeft een beschrijving van de beroepsrollen in de documentatie opgenomen. Het auditpanel heeft dit bestudeerd en acht deze rollen passend bij het vakgebied waartoe de opleiding opleidt.

Masterniveau

Wat betreft de borging van het masterniveau gaat de opleiding uit van het NLQF-kwalificatiekader, Masterniveau. Zij gebruikt dit bij het vaststellen van de indicatoren ter beoordeling van de leeruitkomsten. Hierbij is een vergelijking gemaakt tussen de NLQF-niveaus 5, 6 en 7 en zijn de *Beroepsstandaard Geestelijk Verzorger*, de *Bekwaamheidseisen Onderwijscoöperatie* en de *Kennisbasis GL master* meegenomen. Terzijde: gebruikmaking van de NLQF-standaarden maakt een internationale vergelijking van de beoogde leerresultaten mogelijk, doordat deze standaarden overeenkomen met de Europese EQF-standaarden.

Onderzoekscomponent

Voor professionals op masterniveau geldt dat deze aantoonbaar over onderzoekende kwaliteiten beschikken. De opleiding beschouwt dit als een onderscheidend kenmerk ten opzichte van een bachelorafgestudeerde. De onderzoekscomponent binnen de opleiding vormt mede de basis onder het masterniveau ervan. Anders geformuleerd: zonder een stevige onderzoekscomponent (en leidinggevende aspecten) is het lastig om het masterniveau aan te tonen. Daartoe heeft de opleiding een aparte competentie geformuleerd: 'Onderzoek doen ten behoeve van innovatie'. Zij geeft in dit verband, en het auditpanel onderschrijft dit, dat het zelfstandig kunnen uitvoeren van onderzoek een belangrijke rol speelt bij de beroepsvoorbereiding en vooral gericht is op de innovatie van de beroepspraktijk. Gedurende de tweejarige masteropleiding leren studenten om praktijksituaties te onderzoeken en interventies te ontwerpen; zij zijn in staat om praktijkkennis te genereren die verder reikt dan het eigen handelen.

De opleiding heeft in nauw overleg met het (voormalig) lectoraat 'Theologie en levensbeschouwing' enkele jaren toegewerkt naar een prominenter plek van onderzoek binnen een kennisagenda. Het lectoraat is enkele jaren geleden gestopt waarmee deze ontwikkeling eveneens is stopgezet. Tijdens de audit bleek dat de opleiding aan een nieuw kader en werkwijzen werkt om de samenhang tussen praktijkgericht onderzoek en praktijkwerkplekken te versterken. Daartoe:

- werkt zij aan een kennisagenda en aan centrale onderzoeksthema's.
- versterkt de opleiding werkveldrelaties met oog op samenwerking in praktijk en onderzoek.
- articuleert de opleiding met het *House of Meaning* (zie hierna) onder andere opbrengsten van onderzoek.
- tracht de opleiding een onderzoeksproject te realiseren bij een lectoraat van het domein waar zij deel van uitmaakt.

Het auditpanel ondersteunt de opleiding nadrukkelijk in haar streven om de onderzoekscomponent verder vorm te geven. Een nieuw op te starten lectoraat kan de opleiding hierbij ondersteuning bieden en vormt voor het auditpanel een aanbeveling.

Weging en Oordeel

De opleiding en haar afstudeervarianten Leraar Godsdienst en Geestelijk Verzorger hanteert beoogde leerresultaten die aantoonbaar het masterniveau representeren en zijn afgeleid van landelijk vastgestelde beroepsprofielen. Zij sluiten daarmee aan bij de actuele eisen die het beroepenveld aan afgestudeerden van de opleiding stelt. Het beroepsprofiel verdient een verdere ontwikkeling om voor de opleiding als een *unique selling point* te blijven functioneren. Dit geldt met name voor de theologische en vakdidactische inhoud van het curriculum. De inhoud van de opleiding en de koppeling aan de beroepspraktijk is mede gebaseerd op een uitwerking van vier beroepsrollen die de opleiding onderscheidt. Het auditpanel is van oordeel dat deze beroepsrollen goed aansluiten op de beroepspraktijk. De onderzoekscomponent is in het curriculum verankerd en is benoemd als één van de door de opleiding benoemde leeruitkomsten. Het auditpanel ondersteunt de opleiding in haar wens om een lectoraat te herintroduceren; zeker met het oog op een verder versterking van de onderzoekscomponent. Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 1 als voldoet.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Hogeschool Windesheim biedt de masteropleiding aan als deeltijdopleiding met een omvang van 90 EC's, verdeeld over twee studiejaar. Deze zijn op hun beurt verdeeld in vier semesters/acht perioden. De opleiding biedt studenten de mogelijkheid om het door hen gevolgde studiepad flexibel in te richten, daarbij aansluitend bij het streven naar meer studentgecentreerd onderwijs en aansluitend bij het werken met leeruitkomsten waarbij de leerweg van de student om een leeruitkomst te behalen niet vaststaat.

De hiervoor onder standaard 1 genoemde beroepsrollen zijn bepalend voor de organisatie van de onderwijsinhouden en waarbij de opleiding bij iedere beroepsrol twee leeruitkomsten formuleert. In de beroepsrollen beschrijft de opleiding de kennis en kunde/vaardigheden waarover studenten dienen te beschikken bij hun afstuderen. Studenten leren op basis van leeruitkomsten. De opleiding biedt studenten de ruimte zelf te bepalen hoe zij zich kennis en vaardigheden eigen maken die zij met het behalen van een leeruitkomst aantonen. Hierbij zijn de leervragen en leerbehoeften van studenten, ingegeven door zowel persoonlijke omstandigheden als door omstandigheden binnen de werkcontext van de student, leidend. Bij een verdere concretisering van deze rolbeschrijvingen binnen het onderwijsaanbod in de bestudeerde documentatie maakt de opleiding een onderscheid tussen de beroepscontexten van onderwijs (GL) en zorg (GV).

De opleiding heeft de leerresultaten uitgewerkt in leeruitkomsten. Deze leeruitkomsten, in het vorige hoofdstuk opgesomd, zijn ondergebracht in zes onderwijseenheden. De vier rollen kennen elk een eigen onderwijseenheid. De rol van innovator kent twee onderwijseenheden, één gericht op onderzoek ('innovator') en één gericht op de persoonlijke en professionele ontwikkeling ('reflectieve professional'). Supervisie maakt deel uit van de onderwijseenheid 'reflectieve professional'. Tot slot is er een onderwijseenheid voor de eigen profilering van de student ('profilering'). Studenten vullen deze in binnen één van de vier beroepsrollen. Wat betreft de leeruitkomsten en beroepsrollen stelt het auditpanel vast dat:

- de opleiding door het werken met beroepsrollen het beroepsgerichte karakter van de opleiding benadrukt.
- de vertaling van de eindkwalificaties in leeruitkomsten de studenten ruimte biedt om de inhouden van de opleiding te verbinden met hun eigen – persoonlijke – werkcontext.
- het gebruik van één set leeruitkomsten voor beide afstudeervarianten het studenten van beide richtingen mogelijk maakt om met elkaar en van elkaar te leren.
- het werken met leeruitkomsten het voor studenten mogelijk maakt om te profiteren van het inbrengen van eerder verworven kennis en competenties om daarmee een leeruitkomst aan te tonen.

Studenten formuleren, uitgaande van hun beroepspraktijk en persoonlijke leerbehoeften, per beroepsrol een of meerdere leervragen. Deze bepalen de wijze waarop zij leren, het tempo en het waar en wanneer. Leervraag en context zijn leidend voor de theorie die studenten zich eigen maken. In dit verband heeft de opleiding een minimumeisen geformuleerd voor iedere leeruitkomst, daarmee het eindniveau beschrijvend waar de student aan dient te voldoen.

Het werken met leeruitkomsten is passend voor deze master, zo stelt het auditpanel vast. Zij sluiten aan op de beroepspraktijk. Ook stelt het auditpanel vast, en de opleiding onderschrijft dit, dat zij een aantal leeruitkomsten nog scherper of meer onderscheidend kan formuleren. Voor studenten die in het werkveld werkzaam zijn, biedt het werken met leeruitkomsten een gelegenheid om hun kennis en ervaring in te brengen bij de opleiding. Studenten geven aan dat de opleiding aansluit op de beroepspraktijk. Verder merken studenten op dat de opzet van de opleiding zorgdraagt voor flexibiliteit. Dit is zeer behulpzaam voor studenten die al volop in het arbeidsproces participeren. De portfoliovorm is daarbij een goed gekozen toetsvorm en maakt dat studenten de studie kunnen volgen in een tempo dat past bij de persoonlijke omstandigheden. Het studieprogramma bevat in ruime mate uitdagingen, zo geven studenten verder aan. Ook is er ruimte om aspecten kritisch te doordenken en ervaren studenten voldoende ruimte voor de ontwikkeling van een specifieke levensbeschouwelijke identiteit. Een sterk punt van de opleiding is haar bereidheid om aan te sluiten bij de persoonlijke leerroute van de studenten.

Studenten wijzen erop, en het auditpanel sluit zich hierbij aan, dat de opleiding wat omvang betreft kwetsbaar is. Gerichte aandacht voor promotie en de inzet van ambassadeurs van de opleiding kan leiden tot een omvangrijkere instroom van studenten.

Voor leerwerkplekken geldt dat deze het de student mogelijk moeten maken om op masterniveau te werken aan de leeruitkomsten. Voor het aantonen van het eindniveau moet de leerwerkplek de ontwikkeling als eerstegraads docent mogelijk maken. De afspraken hierover leggen student, opleiding en leerwerkplek in een overeenkomst vast.

Instroomeisen

Het auditpanel heeft tijdens de audit aandacht besteed aan instroomeisen en de mogelijkheid voor studenten om deze opleiding te volgen die niet één op één aan deze instroomeisen voldoen en gebruik maken van schakelprogramma's. Daarbij is het volgende gebleken. De opleiding onderscheidt verschillende instroom- en uitstroomvarianten. De instroomvarianten kennen verschillende eisen ten aanzien van de toelating. De varianten met de daarbij behorende instapeisen beschrijft de opleiding in de Onderwijs en Examenregeling. De bachelor GL geeft toegang tot de master GL en de bachelor TH geeft toegang tot de master GL met afstudeervariant GV. Voor dit laatste doorstroomtraject geldt dat studenten een schakelprogramma kunnen volgen voor de GL-onderdelen van GL, of dat studenten de door de opleiding vastgestelde deficiënties voor GL wegwerken. Voor deze schakelprogramma's geldt het volgende:

- De minor Schakelprogramma GV. Dit omvat de belangrijkste inhoud van de pastorale leerlijn uit de bachelor en kent zowel theoretische als praktische onderdelen en heeft een omvang van 30 EC's. Studenten kunnen deze minor volgen tijdens de bacheloropleiding GL (in de profileringsruimte); ná de bachelor GL en voorafgaand aan de master GL/GV. Binnen het reguliere masterprogramma tonen deze studenten alle negen leeruitkomsten aan en voldoen daarmee aan de eindkwalificaties van zowel GV als GL-eerstegraads. Dit gebeurt binnen alle rollen, maar vooral binnen de rol van leeractivator en binnen de rol van innovator.
- De minor Schakelprogramma GL. Dit omvat de belangrijkste inhoud van de vakdidactische leerlijn uit de bachelor en kent zowel theoretische als praktische onderdelen. Het programma heeft een omvang van 30 ECTS. Deze minor kan worden

gevolgd tijdens de bacheloropleiding Theologie, na de bachelor Theologie en voorafgaand aan de master GL/GV.

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding voldoende streng is daar waar het de instroomeisen betreft en studenten adequaat vormgegeven schakelprogramma's biedt om de masteropleiding in te stromen. Het auditpanel merkt nog wel op dat studenten, om aan de eisen van het schakelprogramma te kunnen voldoen, een leerwerkplek nodig hebben. Bijvoorbeeld binnen het werkgebied van de hbo-theoloog of een leerwerkplek binnen het tweedegraadsgebied (het praktijkonderwijs en de volwasseneducatie, het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, de eerste drie klassen van de havo en het vwo). De studentbegeleider moet de leerwerkplek goedkeuren.

Aansluitend op het bovenstaande stelt het auditpanel vast dat de masteropleiding ook studenten toelaat met een relevante afgeronde hbo- of wo-opleiding binnen de domeinen Educatie, Zorg en/of Theologie. Wel geldt dat, afhankelijk van hun vooropleiding, zij een aanvullend programma moeten volgen. Verder is het auditpanel gebleken dat een toelatingsprocedure voorziet in een intake-assessment op grond waarvan de opleiding eventuele deficiënties vaststelt. Om toegang tot de opleiding te krijgen mag het totaal aan deficiënties per afstudeervariant niet meer dan 30 EC's bedragen. In het geval van toelating op grond van eerder verworven competenties ligt de beslissing bij de examencommissie.

Een punt van aandacht voor de opleiding vormt de mate waarin studenten in staat zijn om een, wat de opleiding noemt, metaniveau te bereiken, een proactieve leerhouding tonen en zelfstandig kunnen werken, leren en ontwikkelen en kritisch en vergelijkend bronnenonderzoek kunnen toepassen alsmede een dialogische vorm van communiceren hanteren. De opleiding ziet, zo geeft zij aan, deze houdingsaspecten niet altijd terug bij studenten. Tijdens de audit blijkt dat de opleiding daartoe een aantal maatregelen neemt waaronder de versterkte aandacht voor het formuleren van eigen leervragen en meer aandacht voor de praktijk van de student. Ook wil de opleiding de leeruitkomst '*reflective practitioner*' verder versterken. Het auditpanel lijkt dit gepaste maatregelen.

Vormgeving van het programma

Het auditpanel somt hierna een aantal kenmerken van het programma op, zoals hem is gebleken na bestudering van de documentatie en uit de auditgesprekken:

- De opleiding hanteert een modulaire programmastructuur. Per studiejaar zijn er twee startmomenten, op 1 september en op 1 februari. Het onderwijsprogramma laat een combinatie zien van het leren in de context van een onderwijsinstelling en werkplekleren, van formeel en informeel leren, en van conceptueel leren en de transfer naar meerdere werkcontexten.
- Het onderwijs krijgt vorm rondom projecten waarbij studenten aan opdrachten werken die gerelateerd zijn aan de beroepspraktijk. Studenten formuleren daarbij eigen leerdoelen die een meer persoonlijke inkleuring vormen van de leeruitkomsten. Studenten stellen per beroepsrol een projectplan op waarin zij aangeven op welke wijze zij hun leerproces vormgeven.
- De vakinhoudelijke theorie is ondersteunend aan de opdracht. Studenten ontvangen ondersteuning op basis van feedbackmomenten, informerende momenten en door toepassing van *blended learning*. In het onderwijs leren studenten samen te werken met zowel medestudenten als met professionals op de eigen werkplek.
- Centraal in de opleiding staat de eigen leerwerkplek van studenten. Een belangrijk punt volgens het auditpanel: de opleiding hanteert een integratieve didactiek die gericht is op de integratie van theorie, praktijk en zelfregulatie. Daartoe werkt de opleiding nauw samen met de leerwerkplek van de student. Afspraken hieromtrent tussen werkplek, student en opleiding legt laatstgenoemde vast in een tripartite-overeenkomst.

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een goed vormgegeven programma. Tijdens de audit toonden ook de studenten hierover hun tevredenheid. Zij gaven aan dat werkplekleren een essentieel onderdeel vormt van hun beroepsontwikkeling. Hieruit blijkt dat de pedagogische opdracht van werkplekleren zowel gericht is op het conceptualiseren van praktijkervaringen als op het in een beroepsmatige context plaatsen van de theoriecomponent.

Begeleiding

Verder is het auditpanel gedurende de audit gebleken dat studenten tijdens het werkplekleren hun eigen ondersteuning moeten organiseren. De opleiding maakt hen (mede)verantwoordelijk voor zowel de ondersteuning als voor de feedback. De assessoren beoordelen of de feedback die studenten in hun portfolio opnemen adequaat is en of zij aan de eisen van de leeruitkomsten voldoen. De opleiding maakt afspraken met de begeleider(s) op de werkplek van de student die zich met name richten op het zorgdragen voor een leeromgeving dat het leerproces van de student ondersteunt. Ook kunnen studenten rekenen op supervisie door een gecertificeerde supervisor binnen de kaders van de leeruitkomst 'reflectieve professional'. Tijdens supervisie-bijeenkomsten leren studenten om te reflecteren op hun professionele handelen. Docenten bieden studenten begeleiding voor het onderwijs dat verbonden is met de vier opleidingsrollen: leeractivator, leider, begeleider en innovator. Een adequate wijze van begeleiding volgens het auditpanel.

Iedere student krijgt een studentbegeleider toegewezen. Laatstgenoemde is zowel bekend met de inhoud van de opleiding als het beroepenveld waartoe GL en GV opleiden. Deze begeleidt studenten bij het bepalen van hun optimale leerroute en ondersteunt hen waar het de studievaardigheden betreft. Studenten stellen in overleg met hun studentbegeleider op basis van de leeruitkomsten per rol een projectplan samen. Hierin beschrijven zij aan welke leeruitkomsten zij gaan werken. Uitgangspunt hierbij vormen hun persoonlijke leerdoelen. Het gaat daarbij met name om het aantonen van leeruitkomsten. Daarbij geldt dat indien de student een leeruitkomst aantoonst, de opleiding deze valideert, erkent.

Studentgecentreerdheid

Wat betreft de mate van studentgecentreerdheid en de vormgeving hiervan door de opleiding stelt het auditpanel het volgende vast:

- De opleiding hanteert een flexibele inrichting van haar onderwijs. Het auditpanel staat sympathiek tegenover het initiatief van de opleiding om iedere onderwijseenheid te laten verzorgen door twee docenten. Zij zijn verantwoordelijk voor de inhoudelijke begeleiding van studenten bij de onderwijseenheden. In overleg met docenten werken studenten een planning uit die zij vervolgens regelmatig bespreken.
- De onderwijseenheden die bij de hierboven genoemde vier rollen behoren, verspreidt de opleiding over een heel studiejaar waardoor het onderwijs aansluit bij (1) enerzijds de beginsituaties en leerdoelen van de studenten en (2) anderzijds de leeruitkomsten van de opleiding.
- De opleiding heeft in een overzicht per onderwijseenheid het aantal EC's beschreven. Bij de verdeling hiervan houdt zij zowel rekening met haar profilering op het gebied van zorg en onderwijs als met het belang van onderzoek en de eigen invulling door de student van zijn professionele identiteit. Met het oog op dit laatste is één onderwijseenheid aan het schema toegevoegd: 'Profilering'. Hierbinnen krijgen studenten de gelegenheid om zich te profileren binnen één van de vier beroepsrollen.
- In overleg met de studentbegeleider maken studenten afspraken over de wijze waarop ze de onderwijseenheid 'Profilering' vormgeven. Als eis hierbij geldt wel dat studenten

dit profileringsdeel op masterniveau invullen en het geen overlap vertoont met overige programmaonderdelen.

- Ook geeft de opleiding aan dat studenten invulling kunnen geven aan hun leidersrol door de minor *Places of Hope* te volgen die de hogeschool aanbiedt in samenwerking met de Universiteit van Praag, of in andere internationale samenwerkingen van de opleiding (Gambia, Kaapstad).. Studenten zijn vrij om binnen deze onderwijseenheid andere keuzes te maken waaronder deelname aan een speciaal voor masterstudenten bedoeld programma binnen de (bachelor)minors Levensbeschouwelijke Presentie of Levensbeschouwelijk Ondernemerschap.

Het auditpanel stelt verder vast dat de opleiding wat betreft de vormgeving en uitwerking van het programma niet stilstaat. Zo is er sprake van spreiding van de beroepsrollen over beide studiejaren waardoor de opleiding haar studenten steeds beter in staat stelt om op elk gewenst moment aan een rol te werken die het best aansluit bij hun leerbehoefte in die specifieke fase van de opleiding. Ook heeft de opleiding voor het huidige studiejaar een aantal sessies gepland voor zowel studenten als docenten om kennis te maken met een meer discipline-overstijgend (GL/GV) en rol-overstijgend thema door een deskundige uit het werkveld. De leeruitkomst van de reflectieve professional, krijgt de komende jaren een sterkere invulling waarbij de integratie van de ontwikkeling van de student binnen alle rollen en hun studiehouding centrale thema's vormen.

Docenten

De kern van de opleiding ligt, zo geeft zij zelf aan, op levensbeschouwelijke diversiteit, en het gezamenlijk verzorgen van onderwijs. Bestudering van cv's toont aan dat vrijwel alle docenten over ruime werkervaring beschikken in het werkveld: kerken, zorginstellingen, het onderwijs en het diaconaal-presentiewerk. Een aantal van de docenten is hierin nog steeds werkzaam, zo blijkt. Ook is een deel verbonden aan vakgenootschappen zoals de beroepsvereniging voor docenten godsdienst en levensbeschouwing VDLG; de beroepsvereniging voor geestelijk verzorgers VGVZ; het academische team van EPIL (*European Project for Interreligious Learning*) en het IKETH (*Interreligiöse Konferenz Europäischer Theologinnen*). Drie van de zeven docenten van het masterteam zijn gepromoveerd en één docent werkt aan een promotie. De opleiding is in 2022 opgenomen in het register van Religienet. Het auditpanel stelt vast dat het team docenten over voldoende kennis en werkervaring beschikt om deze opleiding op masterniveau te verzorgen. Wel kunnen de lessen op de terreinen inhoud en didactiek nog sterker.

De opleiding heeft, zoals hiervoor aangegeven, ervoor gekozen om te werken met docenten-duo's. Dit maakt de opleiding minder kwetsbaar en versterkt de cohesie binnen het docententeam: zij zijn goed op de hoogte van elkaars lesstof waardoor overlap tussen studieonderdelen beperkt blijft. Tijdens de audit wezen docenten erop dat deze wijze van lesgeven wel om afstemming vraagt. Zo is in het kader van toetsing en beoordeling op 'een natuurlijke wijze' het vier-ogen principe van kracht. Studenten zijn wel gecharmeerd van het werken met duo-docenten. Met name als twee docenten gezamenlijk een les verzorgen.

Positief is het auditpanel verder over de wijze waarop de opleiding het kennispeil van haar docenten op niveau houdt door bijvoorbeeld te werken met teamstudiedagen waarbij een bepaald thema centraal staat zoals toetsing, spiritualiteit, onderzoek, teamsamenwerking of didactische vernieuwing. Ieder maand ontmoeten docenten elkaar en bespreken zij een specifiek opleidingsgerelateerd onderwerp. In een groep van vier bespreken docenten werkgerelateerde kwesties, zulks mede in het kader van teamvorming en professionalisering. Met genoegen stelt het auditpanel vast dat de opleiding in het kader van professionalisering een aantal zaken op de agenda heeft staan waaronder het bijhouden van kennis in

vakgebieden en de ontwikkelingen in de werkvelden en het opleidingsbreed behalen van een Basiskwalificatie Examinering.

Weging en Oordeel

De opleiding heeft de beoogde leerresultaten op een inzichtelijke wijze vertaald in leerdoelen. De leeruitkomsten zijn ondergebracht in zes onderwijseenheden. Voor leerwerkplekken geldt dat deze het de student mogelijk maken om op masterniveau te werken aan de leeruitkomsten. De vier beroepsrollen kennen elk een eigen onderwijseenheid. Het docententeam is zowel inhoudelijk als vakdidactisch deskundig om de opleiding te verzorgen zij kan dit in lessen nog duidelijker laten blijken. De opleiding biedt haar docenten in voldoende mate de gelegenheid om zich (bij) te scholen op vakspecifieke thema's. De wijze waarop de opleiding studenten begeleidt is adequaat. Het auditpanel stelt vast dat de opleiding voldoende streng is daar waar het de instroomeisen betreft en studenten adequaat vormgegeven schakelprogramma's biedt om de masteropleiding in te stromen. Er is verder sprake van voldoende ruimte voor studenten om het tweejarig studietraject om een eigen wijze vorm te geven en daarbij eigen interesses te volgen.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 2 als voldoet.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Binnen Hogeschool Windesheim is het toetsbeleid uitgewerkt in het 'Besluit Uitgangspunten Toetsing' en in het 'Toetsbeleid instellingsdeel Windesheim'. Voor wat betreft de doelstellingen rondom toetsen gaat de opleiding onder andere uit van de volgende doelen:

- Toetsen leveren een bijdrage aan een realistisch beeld van studenten over hun geschiktheid voor de opleiding en het beroep.
- Toetsen en feedback op toetsen geven studenten zicht op waar ze naartoe werken, hoe hun leerproces verloopt en eventueel kunnen bijsturen.
- Toetsen zijn studenten behulpzaam om eigenaar te worden van hun leerproces.
- De opleiding wil bij haar onderwijs en dus ook in de toetsing recht doen aan verschillen tussen studenten.
- Toetsen leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van talenten, onnodige voortijdige uitval helpen voorkomen en bijdragen aan een persoonlijke leerroute.
- Toetsen zijn de opleiding behulpzaam bij verdere optimalisering, zowel vakinhoudelijk als didactisch.

Het auditpanel heeft tijdens de audit aandacht besteed aan toetsen en aan het toetsproces en stelt op basis hiervan vast dat de door haar bestudeerde toetsen wat validiteit en betrouwbaarheid betreft voldoen.

Aansluitend op het bovenstaande stelt de opleiding dat een toets zoveel mogelijk aansluit bij het onderwijs dat studenten volgen en de individuele keuzes die zij daarbij maken. De opleiding toetst met name formatief om studenten behulpzaam te zijn om zich verder te ontwikkelen binnen het vakgebied en het docentschap. Dit betekent dat er sprake is van een integrale toetsing van theorie, vaardigheden en attitudes. De opleiding toetst studenten dus niet om hen af te rekenen op hun prestatie.

Studenten behalen studiepunten indien zij een beroepsproduct, de hieraan ten grondslag liggende theorie en de reflectie erop aantonen. De beoordeling vindt in toenemende mate plaats op basis van *peer review* en een zelfbeoordeling. Op de werkplek waar de student een rol wil oefenen, organiseert deze kritische feedback in de vorm van minimaal twee *critical friends*. Tot slot beoordeelt de opleiding alle leeruitkomsten als voldaan/niet voldaan.

De opleiding toetst iedere beroepsrol op basis van twee summatieve deoltoetsen. Deze komen overeen met de leeruitkomsten. Iedere leeruitkomst sluit de student dus af met behulp van een summatieve toets. Door het systeem van deoltoetsen, is het voor studenten mogelijk om tijdig op de hoogte te zijn van de mate waarin deze een leeruitkomst beheerst.

Bij de start van het collegejaar plaatst de opleiding het toetsrooster op de site. Zij publiceert daarbij tijdens welke weken studenten deel kunnen nemen aan toetsen. Specifiek voor masterstudenten geeft de opleiding de periode aan waarbinnen portfolio-assessments plaatsvinden. Met ingang van collegejaar 2023-2024 kunnen studenten niet meer het gehele jaar door een portfolio-assessment afspreken, maar is dit beperkt tot vier momenten. Een evaluatie van deze nieuwe werkwijze moet de opleiding meer duidelijkheid verschaffen of docenten en studenten tevreden zijn.

Portfolio-assessment

De opleiding toetst iedere leeruitkomst gevolgd door een criteriumgericht interview. Volgens het auditpanel een adequate toetsingswijze. De praktijk laat zien dat deze vorm van toetsen studenten de meeste ruimte biedt om zich als professional te presenteren. De opleiding toetst een portfolio-assessment op een holistische wijze. Beoordelaars nemen hierbij het hele resultaat in ogenschouw en beperken zich niet tot afzonderlijke beoordelingsaspecten. Er wordt dus naar het gehele resultaat gekeken. De opleiding beoordeelt iedere leeruitkomst op basis van een beoordelingskader. Doordat er altijd een combinatie is van geschreven studentproducten en een mondeling assessment kunnen beoordelaars altijd doorvragen op aspecten die minder goed uit de verf komen in het portfolio. Voor het portfolio-assessment geldt dat twee examinatoren/assessoren dit onafhankelijk van elkaar beoordelen.

De beoordeling van het leerwerkplekieren maakt onderdeel uit van de toetsing en beoordeling van leeruitkomsten. Studenten leveren daartoe zelf feedback aan vanuit het werkveld op masterniveau (GV'ers ook vanuit educatieve context). Zij zijn op de hoogte van de criteria op basis waarvan de opleiding hen beoordeelt. Op de beroepsplek waar de student een van de vier beroepsrollen wil oefenen, organiseert hij, zoals eerder aangegeven, kritische feedback door minimaal twee *critical friends*, naast een zelfbeoordeling. Deze combinatie van beoordelen levert een beoordelingswijze op volgens het zes-ogen principe. De docenten nemen deze feedback mee in de beoordeling van de afzonderlijke leeruitkomsten. De beoordeling van studentwerken is valide en betrouwbaar, zo stelt het auditpanel vast na bestudering van de beoordeling van studentproducten.

Examencommissie, toetscommissie

De examencommissie benoemt de examinatoren. Verder heeft zij als taak om vrijstellingsverzoeken te beoordelen en om diploma's en getuigschriften te verstrekken. Zij voert deze taken uit voor de opleidingen Algemeen Vormend Onderwijs, Beroepsgericht Onderwijs en de theologische opleidingen (bachelor én master). Een theologiedocent heeft zitting in de examencommissie. Vat het auditpanel verkort het takenpakket van de examencommissie puntsgewijs samen, dan ontstaat het volgende beeld:

- De toetscommissie heeft als een door de examencommissie gemandateerde taak om de kwaliteit van de toetsen te beoordelen.
- Zij let hierbij op het niveau, de vorm en de beoordelingscriteria.
- Zij kijkt of beoordelaars nakomen wat is afgesproken; wat er in de Onderwijs- en Examenregeling staat.
- De examencommissie is reactief door bijvoorbeeld steekproefsgewijs toetsen te checken. En proactief door de examinatoren voor ieder vak vast te stellen. Of door de opleiding te adviseren over de Onderwijs- en Examenregeling.
- Veel van de zaken waar de examencommissie zich mee bezighoudt liggen op het gebied van tentaminering en examinering. Een diploma heeft een waarde die voor iedereen hetzelfde moet zijn. Die handtekening moet kloppen, zo geeft de examencommissie aan tijdens de audit.
- De opleiding neemt deel aan een kwaliteitszorgtraject waarbij zij in nauw overleg met de examencommissie het toetsbeleid, het toetsprogramma en de toetsitems analyseert en waar nodig bijstelt.

Het auditpanel is van oordeel, gelet op het bovenstaande, dat de opleiding en de examencommissie samen serieus werk maken van de kwaliteitszorg rondom toetsen. Er is concreet sprake van een doorzichtige organisatie, een vlotte afhandeling van aanvragen, een zuivere taakopvatting van de leden van de examencommissie, een hoog niveau van expertise en een goed plan voor de opvolging van vertrekkende leden.

Opleidingscommissie

Uit de vooraf door het auditpanel bestudeerde documentatie en tijdens de audit bleek dat de opleidingscommissie een taak heeft rondom toetsing. Reden voor het auditpanel om hier in

deze rapportage kort op in te gaan. De opleidingscommissie toetst jaarlijks de wijze van evalueren, de beoogde leerresultaten, de praktische onderdelen en de studielast. De directeur van het domein waar de opleiding onder valt, is formeel de gesprekspartner van de opleidingscommissie. De hogeschoolhoofddocent is de gesprekspartner van de opleidingscommissie en fungeert als *linking pin* tussen opleiding en opleidingscommissie. De opleidingscommissie heeft instemmingsbevoegdheid wat betreft het opleidingsdeel van de onderwijs- en examenregeling. Tevens heeft zij adviesrecht op ieder onderwerp dat zij van belang acht en dat betrekking heeft op het masteronderwijs. De opleidingscommissie krijgt ondersteuning op onderwijs-juridisch, onderwijskundig en kwaliteitsgebied. Uit een gesprek dat het auditpanel met een lid van de opleidingscommissie voerde, blijkt dat zij steeds proactiever opereert en al in een vroeg stadium betrokken wil zijn bij wijzigingen in het onderwijs. Leden van de opleidingscommissie volgen ook juridische trainingen. Zij vergadert zeven keer per jaar op basis van een door henzelf bepaalde agenda. Recente gespreksthema's hierbij zijn onder andere de mentale gezondheid van studenten, de invulling van stages en de verhouding tussen theorie en praktijk in het onderwijs.

Docenten scholen zich regelmatig bij op het terrein van toetsing en beoordeling, met name met het oog op de toetsing en beoordeling van leerwegaafhankelijke toetsing. Alle docenten zijn in het bezit van een BKE-registratie. Wanneer er sprake is van gastdocenten in duo's, is er altijd minstens één docent die over een BKE-registratie beschikt.

Afsluitend voor deze standaard merkt het auditpanel op dat uit de documentatie en tijdens de audit blijkt dat de opleiding veel werk maakt van de toetskwaliteit en alles wat hiermee, ook organisatorisch, samenhangt. Voorbeelden hiervan zijn de certificering van docenten als assessor, de samenwerking met andere hogescholen daar waar het de kalibratie betreft van eindwerken, het kalibreren van intern onderzoek daar waar het master- en bacheloreindwerken betreft en de inzet van video's om inzicht te krijgen in hetgeen studenten tijdens bijvoorbeeld stages doen.

Weging en Oordeel

De opleiding kenmerkt zich door een inzichtelijk systeem van toetsing. De toetsen zijn zowel valide als betrouwbaar, evenals de beoordeling ervan. Studenten hebben inzicht in de eisen die de opleiding stelt aan toetsen. De opleiding borgt de kwaliteit van de tentaminering en examinering en deze voldoet daarmee aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. Toetsen en de feedback hierop geven studenten zicht op waar ze naartoe werken, hoe hun leerproces verloopt en hoe ze dat eventueel kunnen bijsturen. De opleiding toetst met name formatief om studenten te helpen zich verder te ontwikkelen in het vakgebied en het docentschap. Zij hanteert verder een deugdelijk toets-kwaliteitssysteem en ontwikkelt de kwaliteit van het toetsproces. De examen-, toets- en opleidingscommissie voldoen in ruime mate aan de eisen.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 3 als voldoet.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Eindwerk

De mate waarin de student de beoogde leerresultaten behaalt, blijkt in belangrijke mate uit hun eindwerk. Het portfolio van leeruitkomst 8 is aangemerkt als eindwerk. Hierin is de studievoortgang, het persoonlijk ontwikkelplan, het persoonlijk activiteitenplan, intervisie en supervisie verwerkt, alsmede de eigen spirituele en professionele ontwikkeling van de student. Tevens nemen studenten de formatieve toets van elke leeruitkomst in het portfolio op. Met behulp van dit portfolio tonen studenten aan dat zij de beoogde leerresultaten, zoals beschreven in de leeruitkomsten, hebben geïntegreerd tot een samenhangend geheel van kennis, vaardigheden en attitudes. De opleiding heeft verder het afstudeeronderzoek van leeruitkomst 4 aangemerkt als eindwerk. Hiermee laten studenten zien dat zij methodisch en onderzoeksmatig in staat zijn om de eigen beroepspraktijk en het domein waarbinnen zij werkzaam zijn verder te ontwikkelen. Een belangrijk kenmerk volgens het auditpanel van het masterniveau van de opleiding.

Een examinerator en een gecertificeerd assessor beoordelen het afstudeerwerk van de student. Bij afwezigheid van een gecertificeerde assessor zet de opleiding een tweede examinerator in die de gezamenlijke beoordeling beoordeelt. Voor beide examineratoren geldt dat zij minimaal beschikken over het masterniveau én over een basiskwalificatie examinering (BKE).

Oordeel panel over de afstudeerwerken

Voorafgaand aan de audit heeft het auditpanel alle ten tijde van de audit beschikbare afstudeerwerken bestudeerd en beoordeeld. Het betreft vier eindonderzoeken² en vijf portfolio's in de variant deeltijd. Vier afstudeerwerken waren afkomstig van de master GL, één van GV.

Het auditpanel beoordeelt de vier afstudeerwerken als voldoende en hiermee het masterniveau representerend. Het betreft afstudeerwerken die goed aansluiten op ontwikkelingen binnen de zorg en levensbeschouwing, zo stelt het auditpanel vast. Het auditpanel sluit wat beoordeling betreft aan op die van de opleiding: 'voldaan'. De opleiding geeft op één uitzondering bij een eindwerk na, geen cijfers voor de afstudeerwerken. De door het auditpanel bestudeerde portfolio's zijn van voldoende niveau. Zij geven het auditpanel goed inzicht in de door de studenten gerealiseerde groei als docent-professional op masterniveau. Ter onderbouwing citeert het auditpanel hierna een aantal bevindingen van het auditpanel over de afstudeerwerken:

- *In het theoretisch kader en de methodische verantwoording is goed gebruik gemaakt van literatuur over de culturele ontwikkelingen, speciaal met hun doorwerking in de jongerenwereld, de noodzaak dat het onderwijs bijdraagt aan ruimte voor verstillings- en betekenisgeving, processen van subjectivatie die daarvoor pedagogisch nodig zijn, en mogelijke verschillen tussen meer en minder religieus gesocialiseerde leerlingen.*
- *Veel verschillende beoordelingsformulieren en schema's afhankelijk van cohort. Reflectie zowel methodologisch als theologisch op alle terreinen flink aanwezig. Ruime toelichtingen op de formulieren van de beoordelaars.*

² Eén student had vrijstelling voor het eindonderzoek.

- *Herkansingen gezien en op eindgesprekken veel kritische opmerkingen, d.w.z. studenten moeten flinke inspanningen doen om beoordelaars te overtuigen.*
- *Beoordelingen onderzoeken is eveneens van voldoende kwaliteit. (.....). Beoordelaars maken goed duidelijk hoe een cijfer tot stand komt.*

Werkveldbijdrage aan het gerealiseerd niveau

De opleiding toetst aan de hand van informatie afkomstig uit het werkveld, van andere theologieopleidingen en uit de alumni-onderzoeken of de gerealiseerde leerresultaten overeenkomen met de door het beroepenveld gewenste kwalificaties. Uit contacten met afgestudeerden, leidt de opleiding af dat de meeste alumni bij hun werkgever blijven werken. Na afloop van hun masteropleiding vervullen zij dan wel vaak een andere rol, bijvoorbeeld die van vakgroepsleider of voorzitter van taakgroepen. Vaak ligt hun specifieke inzet in het werkveld in de lijn van door hen uitgevoerd onderzoek of opdrachten binnen de opleiding. Tijdens de audit bleek dat het werkveld tevreden is over afgestudeerden van deze opleiding. Ook alumni van de opleiding zijn tevreden en geven aan dat zij tijdens hun afstuderen intensief begeleid zijn. De opleiding merkt wel op dat zij het van belang acht de onderzoek opbrengst meer zichtbaar te maken voor de eigen opleiding en voor het werkveld.

Weging en Oordeel

Het auditpanel stelt vast, op basis van de door haar bestudeerde deeltijd afstudeerwerken, dat studenten van de master Leraar Godsdienst en de afstudeervariant Geestelijk Verzorger de beoogde leerresultaten realiseren. Dit oordeel is gebaseerd op vier eindonderzoeken en vijf portfolio's. Gelet op de kwaliteit van de opleiding als geheel, de kwaliteit van het team docenten en de intensieve begeleiding die studenten bij hun afstuderen ontvangen, is volgens het auditpanel de aanname gerechtvaardigd dat afgestudeerden van deze opleiding ook bij het toekomstig afstuderen het masterniveau zullen behalen.

Het auditpanel beoordeelt, gelet op het bovenstaande, standaard 4 als voldoet.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De hbo master Leraar Godsdienst van de eerstegraad en de afstudeervariant Geestelijk Verzorger sluit aan op de eisen die het werkveld aan afgestudeerden van deze masteropleiding stelt. De opleiding beschikt over een goed vormgegeven curriculum dat studenten in de gelegenheid stelt om zich te ontwikkelen tot een professional op masterniveau. Daarbij kunnen studenten hun eigen interesses volgen en krijgen ze de gelegenheid om deze verder te ontwikkelen. Het docententeam is geschikt om de studieonderdelen te verzorgen en is BKE-gecertificeerd. De door de opleidingen gehanteerde afstudeerprocedure biedt studenten in ruime mate de gelegenheid om hun kennis en kunde op master-niveau te tonen.

Het auditpanel adviseert de NVAO de accreditatie van de hbo master Leraar Godsdienst van de eerste graad en de afstudeervariant Geestelijke Verzorger in de variant deeltijd te continueren voor een periode van zes jaar.

6. AANBEVELINGEN

Het auditpanel heeft een beperkt aantal aanbevelingen voor de opleiding die tijdens de audit aan het licht kwamen:

- Probeer meer aansluiting te zoeken bij een lectoraat, bijvoorbeeld door een onderzoeksproject te realiseren bij een lectoraat van het domein waar de opleiding deel van uit maakt. Teneinde het onderzoek van meer bedding, richting en context te voorzien
- Het beroepsprofiel verdient een verdere doorontwikkeling. Dit geldt met name voor de theologische en vakdidactische inhoud van het curriculum; laatstgenoemde kan de opleiding nog sterker en theoretischer onderwijzen.
- De opleiding kan de leeruitkomsten nog scherper en daarmee meer onderscheidend formuleren.
- De opleiding is wat omvang betreft kwetsbaar. Daarom is gericht aandacht nodig voor promotie en kan de inzet van ambassadeurs leiden tot een omvangrijkere instroom van studenten.

BIJLAGE I**Scoretabellen**

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Windesheim hbo-master Leraar Godsdienst van de eerste graad en afstudeervariant Geestelijk Verzorger	
deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	V
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	V
Standaard 3. Toetsing	V
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels**

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling Hbo Master. Hogeschool Windesheim. Auditdatum: 27 en 28 november 2023.

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)
08.15 – 08.30	Inloop & ontvangst auditpanel
08.30-09.30	Vooroverleg auditpanel
09.30 – 10.15	Opleiding (start met 5 minuten pitch) domeindirecteur Bewegen & Educatie plv. hoofddocent, Leidinggevende Bachelor, Master hogeschooldocent, Studieleider Bachelor GL, hbo-theologie deeltijd en voltijd. hogeschooldocent, Studieleider Master leraar godsdienst/ geestelijk verzorging
10.15-10.30	Pauze/Intern overleg auditpanel
10.30-11.15	Posterpresentaties met toelichting
11.15 – 11.30	Pauze
11.30- 12.30	Docenten bacheloropleidingen 1. studietoecoördinator, docent godsdienstpedagogiek en didactiek 2. docent pastoraat en supervisor, kwaliteitszorgcoördinator 3. docenten
12.30- 13.15	Lunch
13.15 – 14.15	Docenten masteropleiding 1. studieleider master 2. docenten 3. voorzitter opleidingscommissie
14.15-14.30	Pauze
14.30 – 15.00	Presentaties praktijk/studenten
15.00 – 15.15	Pauze –intern overleg panel
15.15 – 16.15	Studenten Bachelor en Master Bachelor-studenten: (jr 2, VT-GL), student-lid opleidingscommissie (jr 3, VT-TH) (jr 3 DT-TH) (jr 4, VT-GL) (jr 4, DT-GL) Master-studenten (online aangesloten) (Master-GV) (Master-GV)
16.15 – 17.00	Intern overleg auditpanel

Programma dag 2 dinsdag 28 november 2023

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)
8.45-9.30	Examencommissie en toetscommissie vz examencommissie examencommissie namens de opleiding docent Godsdienstwetenschappen, lid toetscommissie plv. vz toetscommissie
09.30-09.45	Pauze
09.45-10.30	Onderzoek, opleiding, werkplekieren coördinator onderzoek, docent onderzoek, lid commissie onderzoek lid commissie onderzoek voorzitter opleidingscommissie
10.30-10.45	Pauze
10.45-11.30	Alumni - externe partners (ivm relatie GV) (reli-ondernemer) (Studiecoördinator Baptistencentrum, minor-samenwerking) (Kerk. werker) (GV- centrum voor levensvragen)
11.30-12.00	Pending issues <i>(alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)</i>
12.00-12.45	Intern overleg auditpanel/ Lunch
12.45-13.15	Terugkoppeling

NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditpanel ontving geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door Hobéon. Afstemming tussen de deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie rapport opleiding.
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding.
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel:
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid.
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het panel heeft van vier studenten de eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 24 oktober 2023 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Master Leraar Godsdienst en de afstudeervariant Geestelijk verzorger van Hogeschool Windesheim, onder het nummer PA-1596. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Theologie en Levensbeschouwing
----------------------	------------------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Drs. R. van der Herberg	Voorzitter	Lead auditor voor accreditaties in het hoger onderwijs.
E.J. Hazeleger BSc	Lid	Beleidsadviseur Vitale Roeping en Consulent Mobiliteit en kerkelijk werkers bij de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk.
Prof. emeritus dr. R.H. Reeling Brouwer	Lid	Miskotte/Breukelman Chair for Theological Hermeneutics History of Christian Doctrine Protestant Theological University.
J. Quartel MA	Lid	Vakdidacticus godsdienst /levensbeschouwing aan de lerarenopleiding van de Vrije Universiteit Amsterdam.
S. Keereweer	Studentlid	Student Bachelor Theologie CHE.

Drs. G.W.M.C. Broers	Secretaris	Getraind NVAO-secretaris.
----------------------	------------	---------------------------

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobéon.nl
www.hobéon.nl